

Per Kristian Skulberg, styreleder Preus Museum, Kulturparken, Karljohansvern.
Tale ved åpningen av utstillingen *Kongen og katte - Kongehuset og fotografiet* 30.10.2005

Deres Majestet, Fylkesmann, ærede gjester,

Det er en glede å kunne ønske velkommen til vårt nasjonale fotomuseum.
Her skal nasjonens, Kongehusets og fotografiets plass i vår bevissthet stå i brennpunktet.

Forrige søndag kunne vi lese i Aftenposten hvordan utenlandske bedriftsledere i Norge oppfatter norske ledere. Det var hyggelig lesing, fordi norske ledere ble beskrevet som mer joviale, nære, uhøytidelige og engasjerte i forhold til sine ansatte enn det en ofte opplever ute.

Det blir kanskje, slik i et land, der lederen – statslederen i sin tid – stråler ut verdier som bildet ”Kongen og katten” viser.

Om det er Kongehuset som har påvirket folket – eller folket som har påvirket Kongehuset – vet jeg ikke sikkert. Men jeg tror det har vært gjensidig. Her i dag skal vi legge fram *fotobevisene* på at vi har hatt, og har, et kongehus som til de grader passer til folket.

Fotografiet er et sosialt medium. Det skaper nærhet mellom mennesker.
Fotografiet har uten tvil skapt nærhet mellom Kongehuset og folket. For alt hva vi vet, hadde kanskje ikke prosjektet vært så vellykket som det ble, hvis det ikke hadde vært for fotografiets budbringende kraft.

Da vi gjenoppsto som selvstendig nasjon i 1905, hadde vi allerede i mange år utviklet vårt folkestyre på grunnlag av arven fra 1814. Det jeg beundrer vårt kongehus mest for, er at de har klart å være den samlende kraft i nasjonen, *samtidig* som de løpende har bidratt til en utvikling av folkestyret i landet. Hos oss kan en ikke hevde at det demokratiske underskuddet er stort.

I 1905 fikk vi – som det heter – ”en egen stemme i verden”. Den er viktig, den skal vi bruke – og den er det ingen grunn til å gi fra seg.

Det skal ikke bli med disse hundre årene. Det skal vare mye lenger!

At Kongehuset – som en samlende kraft – vil være en viktig faktor for å få dette til også framover, er det ikke tvil om.

Vi som arbeider med folks visuelle hverdag, og som vil at fotografiet skal røre ved folk, vi er takknemlige for at Hennes Majestet Dronning har villet åpne denne viktige utstillingen.

Jeg vil i den anledningen også takke vår direktør Jonas Ekeberg for hans innsats for å fornye museet, og jeg vil takke staben ved museet for den innsatsen de har lagt ned for å få denne utstillingen til. I særdeleshet vil jeg takke Hanne Holm-Johnsen som er kurator for utstillingen, og hun skal lede oss videre inn i den.